

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

26. Crucis bajulatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

Sup. 12.

Tu, tu Pater, cum sis justus, justè omnia disponis, eum quoque, qui non debet puniri, condemnas, & exterum aſtimas à tua virtute. Sed quomodo justus, ait Gregorius, si eum, qui non debet puniri, condemnat? Et difficillimum locum enodans, respondit: Mediator siquidem noster puniri pro semetipſo non debuit, quia nullum culpæ contagium perpetravit, sed si ipse indebitam mortem non susciperet, nunquam nos à debitâ morte liberaret. Pater ergo, cum justus sit, justum puniens, omnia justè disposuit: quia per hoc cuncta justificat, quòd eum, qui sine peccato est, pro peccatoribus damnat, ut eo electa omnia ad culmen justitiæ surgerent, quo is, qui est super omnia, damna injustitiæ nostra sustineret.

Greg. lib. 9. in Job. c. 2. Deus Pater, quanquam justus, puniit illum, qui non debuit puniri.

CRUCIS BAJULATIO.
PUNCTUM XXVI.

Et bajulans sibi Crucem exiit in eum, quid dicitur Calvaria locum. Joan. 19.

B. Laur. de triumph. Christiagone, c. 16. Christus quasi in mortem Calvarie onusum cruce exiit.

Suffragantibus ergo sparsim invicem stantibus, quæ conveniant ad spectaculum, (ita pie Justinianus) ecce jam Dei Filius egreditur de janua, Crucem super humeros ferens. Incedebat demisso vultu, incessu humili, fatigatus, & anxius, quippe qui tota nocte fuerat flagellatus, colaphizatus, conspurus, illusus, atque oppressus.

Tardius incederet, nisi patibulum quasi penna pœnarum, & ala charitatis aprata sanctissimis humeris, molem excruciatu corporis veheret potius, quam videretur. Vadit nunc tandem ad ferale jugum, proditque extra urbem suis obſessam et inimicis divini Patris Sapiencia: & quidem omnia bona secum portat, hoc est, Crucem. Prodit Jesus lignum humeris bajulans, hoc est, trophæum fixurus victoriæ sempiternæ.

A Eunte igitur ad locum clarificationis D. Leo serm. Domino, & misericordia ab impiorum 10. de Pass. tabernaculis exeunt, ut impleretur, Pſal. 118. quòd scriptum est: Longè à peccatoribus salus. Luu. 23. salus: sequebatur eum multitudo populi, & mulierum plangentium, & lamentantium eum: sed istum sibi planctum Dominus Jesus dedignatur impendi (fatur sic allatus jam iterum D. Leo) quia non decebat luctus triumphum, nec lamenta victoriam.

B Sux trophæum gloriæ Christus jam gerebat, ita Cyprianus: Ascendisti, Domine, palmam, quia istud Crucis tuæ lignum portendebat triumphum de Diabolo, vel de principatibus, & potestatibus, & nequitis spiritualibus victoriam.

Et quis Regum insignie potestatis fuz homero præfert (inquit acutè adversus Marcionem Tertullianus) & non aut capite diadema aut manu sceptrum? Solus novus Rex Christus novæ gloriæ potestatem humero extulit, Crucem scilicet. Factus nimirum principatus super humerum ejus.

C Dicite in nationibus: quia Dominus regnavit à ligno: quia à passione ligni, ut ait Tertullianus, superata morte regnavit.

D Isſachar vidit requiem, quòd esset bona terram, quòd optima, & supposuit humerum suum ad portandum: subjiciens se Crucem, inquit Ambrosius, ut nostra peccata portaret.

Cur ergo lætus non incederet? D. Casari pulchè: Exhibitam Crucem super humeros, tanquam victor, tollens, ibat spontè ia ea clavis suffigendus. Sic Isidorus Pelusiota: Judicis sententiâ Cruce damnatus, eam tanquam victor, humeris tollens incedebat.

Quo passus? Sedita in pedibus ejus non apparebat Hieronymus: Præ amore, viæ laborem non sentiret, neque aliquam imbecillitatis humanæ lassitudinem.

Quid miremur? Indignatio mea ipsa auxiliata est mihi, Tigurina: Aestus meus me fulciebat, internus nimirum amoris æstus ad onus hoc perferendum adjuvabat. Jugum meum (dicere poterat) suave est, & onus meum leve. Ulterò ob id demisso polito, curvat scapulas, inquit peregre giè Domini in Cruce.

Cypr. ser. de Pass. Christi.

Tert. l. 3.

Cur humero insigne potestatis prætulit.

Isa. 9. Pſal. 95.

Tert. contr.

Iud. c. 10.

Gen. 49.

Gen. 49.

Ambros. de bened. Patri.

arch. c. 6.

Quam lætus mortem adierit.

D. Casar. dial. 3.

Isid. Pelus. l. 1. ep. 289.

Isa. 24.

Hieron.

Isa. 63.

Tigurin.

Matth. 11.

Arnold. tr.

de 7. verbis Domini in Cruce.

Arnoldus Carnotensis; nec grave iudicavit eos pati, qui seiplos ferre non possunt.

Drogo.

Peracutè Drogo libro de sacramentis paschalibus, apostrophe ad Christum: *Cruce gloria tua est: Cruce imperium tuum est super humerum tuum: portas (subdit) portantem te.*

Naz. or. 21.

in Pasch.

Crucem, ovem

que perditam

iusdem humeris

portavit.

D. Pacian.

in Paran. ad

poenit.

Drogo ibid.

Cur ergo, iterum rogo, tam latus? quia nimirum in Cruce ovem deperditam reportabat. Venit Dominus ad montes, & colles, ubi sacrificaret, inquit Nazianzenus, & balantem invenit, inventam eisdem humeris, quibus & Crucis lignum sustulit. Concinit Pacianus sic fatus: Propter unius oviculæ detrimentum cervicibus suis, & humeris Dominus non pepercit, integrato gregi præferens peccatricem delicatam. Unde & idem Drogo ad Christum sub Cruce exultantem: O maxime Imperator, quomodo, aut quod portas imperium tuum super humerum tuum? Humerus tuus altus est, & pertingit usque ad Patris confessum, super omnem principatum, & potestatem, & virtutem. Quasi diceret: Illuc Christus Crucem intulit, quod obedientiæ trophæum, quod oves per Crucem redemerat, reportavit.

Idem lib. de

sacram. Do-

minica Pass.

Athanas. de

Pass. & Cru-

ce Domini.

Festinus in lo-

cum crucis

contendit.

Quamobrem?

Vade igitur, vade jam secunda ovis Joseph (subdit idem mer eleganter) Christus te portat super humerum suum, Fortis humerus eius, noli timere.

En bajulans sibi Crucem, ut spiritu exultat! Cum festinatione ad locum vadit, ubi eum in Crucem ascendere oportebat (inquit alibi allatus Athanasius) ut chirographum nostrum, quod inimicus abstulerat, affigeret cruci, & spolians vestibus Principes, & Potestates, cum fiducia eas traduceret, & ostentui haberet, in ligno triumphans de illis exhiberetque evulsam ex dracone hominem.

Deut. 23:

Certè antequam Christus pateretur, lignum erat ad mortem. *Maledictus omnis, qui pendet in ligno*, sed propterea lignum super humeros tulit, ut unde mors oriebatur, inde vita resurgeret, & qui in ligno vincebat, in ligno quoque vinceretur. Quod & paulò supra innuit Athanasius: Statim igitur, inquit, postquam ira fortiter se gessisset Dominus, & cecidisset inimicus,

Athanas. ibid.

imposuerat ei Crucem, insigne reverà victoriæ, monumentumque inviti contra se ipsos inducentes: quamdiu enim stabat inimicus, tenebant ipsi caruifices lignum, qui ubi lapsus, & direptus esset, tum trophæum suscepit Dominus, & sibi bajulavit; siquidem (subdit) decebat victorem jam triumphantem de Diabolo, non alteri concedere, sed sibi suum trophæum gestare. Pergit ad rem optimè: Resumpsit antè simul cum trophæo vestimenta sua ab illis, abiturus ad mortem, ut ea simul cum morte exeret, fecitque eos accelerare, qui ipsum ducebant.

Grande planè spectaculum! (inquit Augustinus) sed si spectet impietas, grande ludibrium, si spectet pietas, grande mysterium. Si spectet impietas, videt Regem pro virga regni, lignum sibi portare supplicij: si spectet pietas, videt Regem bajulantem lignum ad semetipsum ligendum, quod fixurus fuerat etiam in frontibus Regum, in eo spernandus oculis impiorum, in quo erant gloriatur corda Sanctorum. Dicitur enim à Paulo: *Mihi autem absit gloriari, nisi in Cruce Domini nostri Iesu Christi*; ipsam Crucem suam suo gestans humero commendabat, & lucerna arsuræ, quæ sub modio ponenda non erat, candelabrum ferebat.

Aug. tract.

117. in Ioan.

Egredere ergo jam, anima mea, ut eum ad tuam redemptionem sic properantem videas, quem & Patriarchæ exultaverunt, ut viderent, & gavisi sunt. Hic enim jam educitur Abel in agrum à fratre, ut perimatur (ira Hieronymus ad illa verba: *Et educunt illum, ut crucifigerent eum*) Hic adest Isaac cum lignis, & Abraham cum ariete in Sabech hærente. Hic adest Joseph cum fascæ csemij somniato, & tunica talati sanguine lita. Hic adest Moyses cum virga, & serpente suspenso in ligno. Hic adest botrus in ligno portatus. Hic adest Eliseus cum ligno ad quærendam securim, quæ in ima demersa est, & natavit ad ligam, id est, genus humanum, quod à ligno vetiro in Infernum cecidit, & per Baptismum aquæ ad Paradisum natavit. Hic adest Jonas, de ligno fortis in mare, in ventremque ceti

Gal. 6.

Hieron. in

Marc. 15.

Gen. 4.

Gen. 22.

Gen. 37.

Num. 21.

Num. 13.

4. Reg. 6.

Ion. 2.

triduo

eriduo missus. Pulchrè, ac eruditè Hieronymus, aut quisquis Author est in D. Marcum Commentarij.

Quibus è figuris duæ potissimum ad rem veniunt seligendæ. Hic adest Isaac cum lignis. Dixit & Tertullianus: Isaac cum à patre hostia duceretur, & lignum sibi ipsi portaret, Christi exitum jam tunc denotabat. in victimam concessi à patre, lignum Passionis suæ bajulans. Erat ergo Dominus, si unquam alias, tunc verus Isaac, quod est Christus. Et quidni rideret sub onere, quidni lætaretur, qui ad holocaustum perferendum ignem tanti amoris, & charitatis in corde, & manu cernebat Patris?

Hic adest Ioseph cum fasce cremij somniato. Certè Christus præ ardore patiendi (dicere liceat) Crucem somniabat. *Filius accrescens Ioseph, filius accrescens.* Ad crucem nimirum, ubi Christus (qui verus est Ioseph) pervenit, in tantum excrevit, ut eum totus non caperet mundus. Ita Ambrosius: In Cruce positus, commendat in manibus Patris spiritum suum, quia totum alius non capit Christum.

Quid ergo pro nobis taliter amplexantem Crucem, ac taliter æstimantem, non imitabimur, non sequemur? En verus Abimelech, quod est Pater meus Rex, aut Pater consilij, qui ramum humero gestans, consulens ait: *Quod me videtis facere, citò facite.*

Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam. Suam, inquit: quia stat Crux cuique sua. Christus tulit non suam, hoc est eam, quam pro nobis ferre dignatus est. (Dolores nostros ipse portavit. Septuaginta: *Iste peccata nostra portat.* D. Petrus: *Qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum.* D. Athanasius: *Esferens peccata nostra in Crucem, unà cum corpore suo.* Syriacus: *Et bajularvit omnia peccata nostra, eaque sustulit in corpore suo ad Crucem.* Iterum Isaias: *Propter scelus populi mei percussit eum.* Septuaginta: *Ab iniquitatibus populi mei ductus est ad mortem.*) Nos igitur crucem nostram non feramus? Crucem portat Christus, non sibi, sed nobis transgressoribus debitam, ut pulchrè ait Cyrillus: eam nondum nobis suadeat?

Speranza Scriptura selecta.

A Suam, dixit, ne putares Christi Crucem sufficere sine tua. Sic Hugo Carenfis. *Hug. Carã. Et bajulans sibi Crucem.* Ut eam iis commendaret, ait Glossa, qui post ipsum erant portaturi.

Sed tamen (heu!) plerique reptant, ac pertrahunt crucem suam, inviti eam post se trahunt. De Simone Cyrenæo: *Hunc portant angaria verum, ut tolleret Crucem ejus.* Graece: *Hunc coegerunt, aut compulerunt, live adegerunt, ut tolleret Crucem ejus.* Sic, sic & multi adigendi sunt, ut tollant suam, quã unusquisque, velut monet Christus, e quo animo amplexari debet.

Tollat, inquit, crucem suam; nam meam non poterit (satur in persona Christi devotissimus Thomas à Villanova) gravissima est enim, & ponderosa, & quam nullius puri hominis humerus portare suffineat. Non meam injungo, sed tollat suam, levem, facilem, portabilem, & quæ non virili humero, sed manu sola portari queat. Sufficit mihi, ut qualemcunque crucem subeat, hoc solo contentus sum. Non peto sanguinem à te, Christiane miles, non ulcera, non tormenta, non spinas, & verbera, quæ pro te ipse passus sum: age poenitentiam pro peccatis tuis, & sufficit mihi. Jejuna, plora, vigila, afflige modicum carnem tuam, & satis est. *Levis est ista crux, quis de ejus pondere merito conqueratur? Si meam imponerem, sustinere utique debuisses, debes enim mihi vitam tuam, quoniam pro te exposui meam: sed melius tecum ago; tolle crucem tuam, & satis est mihi.*

Non tibi durum videatur verbum Crucis, non tibi videatur injustum: ego pro peccatis tuis onera Crucis sustineo, & tu, qui commisisti, videns ridebis, & lætaberis, neque hujus tanti oneris participationem fieri dignaberis? Non te mihi bonum Cyrenæum exhibebis, ut vel à tergo exiguam Crucis meæ portionem sustineas? *Esset mihi in agone hoc non modica consolatio, si eum, pro quo sustineo hæc omnia, adjutorem, & non irrisorem haberem, si vel modicum mecum pro suis sceleribus peccator contristaretur, & suas mihi lachrymas dignaretur adjungere, non quoddam redemptionis opus*

Oooo indi

Tertull. lib. contra Iudaos 210.

Gen. 49.

Ambros. in 24. Luc.

Judic. 9. Hebr.

Luc 9. Math. 16.

Isa. 53. Septuag. 1. Petr. 2. D. Athan.

Syriacus.

Cyrill. lib. 22. in Ioan.

Hug. Carã.

Joan. 9.

Gloss. ibid.

Crucem suam

multi inviti

Hunc portant.

Math. 17.

Græc.

Sic, sic &

adegerunt,

live

Græc.

Math. 16.

B. Th. à Villa-

nova conc. 3.

de uno Mar-

tyre.

Crucem vel le-

vem feramus

nostram, qui

non possumus

gravè Christi.

Math. 27.

Crucem nostrã

cur à nobis

portari optet

Christus.

Isa. 63.

indigeam socio, non quòd mea Crux non suffecerit mundo: *Torcular enim calcavi solus, & ad omnia peccata delenda, solus superabundo*) sed quia hoc rectæ justitiæ ordo deposcit, ut nemo salvetur invitus, nullus coronetur indignus: *Qui vult ergo venire post me, tollat crucem suam.*

Crux sua cuiq;
præsto est.

Sed forte inquires: Et ubi ego inveniam crucem? Immo, ubi non invenies eam?

Gal. 5.

Quocunque te veritas, præsto tibi crux erit, si Evangelium observas: omnis enim vita Christiani (Augustino teste) si secundum Evangelium vivitur, crux est. Unde Apostolus: *Qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitio, & concupiscentiis.* Annon crux, quæ confixam detinet carnem, ne post suas concupiscentias vadat, & ne pereffluat in delicias? Qui enim crucifixus est, quocunque vult, verti non potest: sic etiam est omnis caro Domino crucifixa.

Clavi, quibus
cruci figimur,
amor, timor
spes.

Clavi autem, quibus configitur, tres sunt, amor, spes, timor. Firmissimus clavus amor, quo manus iusti configitur, ne operetur iniqua. Beatus, qui hoc clavo configitur, qui non tam spe gaudiorum, aut timore tormentorum, quam ne diætiò displiceat, tota vita abstinet ab illicito. Hunc qui nondum consecutus est, saltem configatur spe, inclinet cor suum ad faciendas justificationes, & abjiciendas iniquitates suas propter retributionem. Quòd si nec hunc habet ad manum, saltem clamet cum Propheta: *Confige timore tuo carnes meas, & pedes meos, ne vagari incipiam post greges sodalium meorum.* Quòd si quis hujusmodi clavis jam mundo confixus est, satagat etiam, ut mandus sibi crucifigatur, ut dicere possit cum Apostolo: *Per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo.* Hactenus B. Thomas.

Psal. 118.

Clamet cum Propheta: *Confige timore tuo carnes meas, & pedes meos, ne vagari incipiam post greges sodalium meorum.* Quòd si quis hujusmodi clavis jam mundo confixus est, satagat etiam, ut mandus sibi crucifigatur, ut dicere possit cum Apostolo: *Per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo.* Hactenus B. Thomas.

Ibid.

Cant. 1.

Sub umbra illius, quem desideraveram, sed di, & fructus ejus dulcis gutturi meo.

Gal. 6.

Obona Crux, quæ decorem, & pulchritudinem de membris Domini suscepisti, diu desiderata, sollicitè amata, sine intermissione quæsitâ, & aliquando cupienti animo præparata! sulcipe me ab hominibus, & redde me Magistro meo, ut per te me recipiat, qui per te moriens me redemit. Ne permittas me, Domine, ab impio Judice deponi, quia virtutem sanctæ Crucis agnovi.

Naz. de divers.
vita generum
beat.

Crucem qui
pro omnibus
bonis habet,
beatus.

Sentiat, sentiat hoc, qui pondere suæ crucis humi reptat, qualiter crux ferenda sit, ac intelligat, non statim illum esse beatum, qui crucem habet, sed qui eam sub-

limiter portat. Quonam modo eam tulit Christus? Planè tam sublimiter, ut eam tulerit (veluti jam divinitus fatus est Drogo) jusque ad Patris confessum, super omnem principatum, & potestatem, & virtutem.

Et hoc fortè innuit illic Apostolus: *Qui proposito sibi gaudio sustinuit Crucem.* Quòdnam, quæso, gaudium? Triplex, inquit Lyranus. Primum, quòd divinam Patris voluntatem adimpleri videbat. Secundum, quòd nostra redemptio inde proveniebat. Tertium, quòd ita sui corporis glorificationem merebatur. Tria hæc & nos in nostra cruce pensare debemus, in hac scilicet divina adimpleretur voluntas, & nostræ cooperamus, redemptioni, & hanc convenit amplexari, si gloriam querimus.

Væ his, qui crucem fugiunt, qui crucem perhorrescunt, qui eam, ut onus intolerabile, nec digito tangunt. Crux mortificationis (credite) levior, ac suavior est ipsi mundi voluptatibus. Quis ad crucis complexum curreret, nisi crux suavis esset? Bernardus ad illud: *Mihi autem abstinet gloriari, nisi in Cruce Domini nostri Iesu Christi.* Quid est hoc? inquit. Ergo crux amara potest, & crux pretiosa est? Et crux habet glorificationem? Ita est, si fuerit, qui colligat. Semper lignum crucis vitam germinat, fructificat jucunditatem, oleum lætitiæ stillat, balsamum sudat spirituum charismatum, non est sylvestris arbor, sed lignum vitæ apprehendentibus eam.

Sub umbra illius, quem desideraveram, sed di, & fructus ejus dulcis gutturi meo.

Obona Crux, quæ decorem, & pulchritudinem de membris Domini suscepisti, diu desiderata, sollicitè amata, sine intermissione quæsitâ, & aliquando cupienti animo præparata! sulcipe me ab hominibus, & redde me Magistro meo, ut per te me recipiat, qui per te moriens me redemit. Ne permittas me, Domine, ab impio Judice deponi, quia virtutem sanctæ Crucis agnovi.

Crux olim ignominiosa, ob id à Livio dicta, lex horrendi criminis à Chryso-
stomo,

Liv. l. 10.
Chryf. hom.
10. ad Phil.

Sap. 2.
Gal. 3.
Isa. 22.

Stomo, maledicta, & plena dedecore. *Morteturpissima condemnemus eum. Factus pro nobis maledictum.* Sed nunc: *Et erit in solium gloria, & suspendere super eum (paxillum) omnem gloriam domus patris eius.* Jam Crux illa (inquit Augustinus) in fronte Regum fixa est, cui inimici insultaverunt. *Lignum vite est illud, qui apprehenderint eam, & qui tenuerint eam, beati. Benedictum lignum, per quod sit iustitia.* Exultabunt omnia ligna sylvarum quoniam (nunc cum exciso ex eis salutari ligno Salvator) venit. Et propterea Apostolus: *Mihi autem absit gloriari, nisi in Cruce Domini nostri Iesu Christi.*

August.

Prov. 3.
Sap. 14.
Psal. 95.

Gal. 6.

Philipp. 3.

Ubi, ubi nunc inimici sunt Crucis, quorum Deus venter est, & gloria in confusione eorum, qui terrena sapiunt? Ubi sunt, qui Crucis ad aspectum fugiunt? qui ad Crucis nomen perhorrescunt? qui dant scapulam recedentes, vel scapulam descedentem, aut dorsum contemnens, nec volunt servare ei humero uno, aut sub iugo uno? Bernardus: Non mirum: vident crucem, sed non vident unctionem: non vident oleum lætitiæ, & balsamum suavitatis, quod stillat, immo d'udat, immo d'fluit à Cruce. *Sicut abundant passiones Christi in nobis, ita & per Christum abundat consolatio nostra.*

Zach. 7.
Pagnin.
Septuag.
Sophron. 3.

2. Cor. 1.

Hinc magnus ille Suarius, ut sapientia, ita & perfectionis splendor, iam morti proximus: Non putabam, inquit, tam dulce mori.

B. Thom. con-
cion. seq.
Psal. 18.

Huc iterum referendus B. Thomas à Villanova, qui dulcissimè premit verba illa: *Iudicia Domini vera, desiderabilia super aurum. & lapidem pretiosum multum, & dulciora super mel, & favum.* Non est, non est, inquit, pondus in iugo, sed in peccato. Non est lex tua gravis, Domine, nisi carnalibus, & iniquis hominibus: iustis autem, & rectis, levis supra modum, & dulcis. Sed quanam, inquires, potest esse dulcedo in Cruce, aut qualis suavitas in labore? Hic sapientia est hic lætet secretum, quod mundus ignorat, quod nullus, nisi expertus, cognoscit: *Vir enim insipiens non cognoscet, & stultus non intelliget hæc.* Crux blanda, Crux dulcis, Crux suavis, & deliciosa, Crux non crucians,

Crux occultam
habet suavitatem.
Psal. 91.

A sed oblectans, non deprimens, sed deliciens. Mira res, & penitus incredibilis, nisi vivo suaderetur experimento: labor sine labore, onus sine onere, iugum sine pondere, quomodo hoc? Ignoro penitus quomodo, sed quia ita est, scio. Non modo non laboriosum est laborare pro te, & bone Iesu, sed & suavissimum, & deliciosum, labores namque vertuntur in panes, sicut scriptum est: *Labores manuum tuarum quia manducabis.* Summa opulentia, paupertas Christi: & summa gloria, contumelia pro Christo.

B Miraris, si summa sit in labore, requies, in actu temperies, in Cruce solatium? Ipsa causa, pro qua hæc omnia tolerantur, eorum naturam in contrarium vertit, ut nihil magis sapiat, quam quod secundum se insipidum est. Hæc causa amaritudinem in dulcedinem, injuriam in laudem, laborem vertit in requiem. *Ibant Apostoli gaudentes à conspectu Concilij, quoniam digni habiti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati.*

C Quod si etiam in civili amicitia hoc inventur ex parte, ut gratum nimis sit, & dulce laborare pro amico, quanto amplius pro Deo? Crux ergo nacta non cruciat, sed oblectat, & Christi iugum, si quod habet ponderis, inunctum spiritus oleo, computrescit, sicut Propheta prædixerat: *Computrescit iugum à facie olei.*

D Unde & in dedicatione templi, Cruces in parietibus formatae oleo liniuntur, ut noverit templum vivum Domino consecratum, non perhorrescere Crucem, quam unctio sacra delinit: non enim iam de cætero gravat Crux uncta, quoniam asperitas unctione linitur.

E Nolite ergo, Fratres, formidare: nolite terreri à facie Crucis Christi, quia non tam horribilis est. Fugiebat quondam magnus ille Moyses à facie sibilantis colubri, sed Dominus ad eum *Apprehendit, inquit, caudam eius.* Apprehendit, & statim versus est coluber in virgam. *Quid fugis, & Christiane? Quid times à facie Crucis? Non est serpens devorans, sed virga sustentans: serpens videtur extra manum,*

Psal. 127.

Act. 5.

Isa. 10.

Exod. 4.

Crux virga
sustentans, non
serpens devorans.

Exod. 7.
Exod. 14.
Exod. 17.

manum, sed in manu virga est. Virga devorans Magorum virgas, virga mare rubrum exsiccat, & dividens, virga petram percutens, & rivus aquarum educens.

Quam magnus fructus in Cruce! Crux ista venenatas carnis passiones devorat, ferventem concupiscentiam siccat, in mediis aestuantium cupiditatum fluctibus viam aperit, per quam exules, & peregrini in optatam patriam deducantur. Hæc procellosum humani cordis mare tranquillat: hæc Ægyptios currus, & equites, id est, appetitus carnis effraenes lachrymarum aquis involvit: per hanc dura peccati servitus tollitur, & vera gratiæ libertas invenitur: per hanc denique electus Dei populus Ægyptiacam oppressionem evadit, & beata potitur requie in caelestem Jerusalem introductus.

O Crucem amabilem! O Crucem jucundam! O Crucem desiderabilem, per quam solam patet ingressus ad regnum. O potentissima clavis, *Davia*, data super humerum ejus, quæ aperis, & nemo claudit, claudit, & nemo aperit, aperis, cum ades, claudis, cum abes. Quis ergo audeat de te conqueri, in qua omnis nostra salus, & vita consistit? aut quæ potest esse asperitas in te, quam non delinuat tanta utilitas intellecta? Sed esto gravis sit, & importabilis Crux: quid ad te, O homo? non tu eam portaturus es, sed gratia Dei tecum. O Domine, aggravâ jugum, auge dilectionem: *Charitas enim omnia suffert, omnia sustinet*. Nihil amori difficile, nihil importabile, nihil grave: amor Crucem levificat, laborem dulcorat.

Elisei fatinula, qua omnis colocynthidæ amaritudo in dulcedinem versa est. Non utique sic amarissimas colocynthidas Beati Martyres deglutissent, nisi è caelo fatinulam in eorum ollam, id est, mentem, magnus ille Propheta misisset, &c. Crux ergo Domini, ubi eam super humeros tulit, levis, facilis, suavis, dulcis effecta est.

Sed est quoque altera crux, non Domini, sed Diaboli, in qua filij hujus sæculi quotidie configuntur, crux laboriosa, crux acerba, crux intolerabilis, crux mali

latronis, habet enim suos Martyres Diabolus, qui etiam dicere possunt illi: *Quoniam propter te mortificamur tota die*. Annon martyr avarus, qui diebus, ac noctibus in congregando luto laborat? Annon martyr superbus, cui omnis alienus honor, & gloria cruciatus est? Annon martyr lubricus, qui libidinibus exæstans, scortidissimo pascitur cœno? Quanta isti pro lucris, pro honoribus, pro deliciis tolerant? quantas patiuntur injurias? quas sustinent pœnas?

Iob. 13.
Bernardus: O Ambitio, ambitientium crux!

Non potest vita ista mortalis sine cruce transigi: quocumque te veritas, laborandum est. Nōne ergo melius pro Deo pati, & regnare, quam pati pro mundo, & ardere? Nōne gloriosius est Christi Crucem portare cum stipendio vitæ, quam crucem Zabuli cum mortis stipendio?

Idcirco, Fratres, Christus Crucem tulit, idcirco onus hoc subiit, ignominiamque hujus mundi passus est, ut & nos nostram post eum Crucem feramus. Sic D. Leo: Traditus itaque Dominus sibi voluntati, ad irrisionem regis dignitatis supplicij sui iustus est esse gestator, ut impleretur, quod Isaias Propheta præviderat dicens: *Parvulus natus est nobis, & filius datus est nobis, & factus est principatus super humerum ejus*. Cum ergo Dominus lignum portaret Crucis, quod in sceptrum sibi converteret potestatis, erat quidem hoc apud impiorum oculos grande ludibrium, sed manifestabatur fidelibus grande mysterium: quia gloriosissimus Diaboli victor, & inimicorum virtutum potentissimus debellator, pulchra speciei triumphi sui portabat trophæum, & invictiæ, patientiæ humeris signum salutis adorandum regnis omnibus inferebat, tanquam & tunc ipsa operis sui imagine omnes imitatores suos confirmaret, & diceret: *Qui non accipit crucem suam, & sequitur me, non est meus signus*.

Gravissimè quidem D. Leo: Et certè Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus.

Eccè.

Apoc. 3.
Isa 22.

1 Cor. 13.

4. Reg. 4.

D. Leo ser. 2.
de Pass.

Isa. 9. 6.

Matth. 10.

1. Petr. 2.

1. Reg. 9.
Greg. ibid.

Ecce, quod remansit, pone ante te, quia de industria servatum est tibi. Quid remansit? Gregorius: Remansit quidem, quia non omnia Christus explevit. Per Crucem quidē suam omnes redemit, sed remansit, ut qui redimi, & regnare cum eo nitor, crucifigatur. Hoc residuum viderat, qui dicebat: *Si compatimur, & conregnabimus.* Quasi dicit: Quod explevit Christus, nō valet, nisi et, qui id, quod remansit, adimplet. Sic Paulus agebat: *Adimpleo ea, quae desunt Passionis Christi in corpore meo.*

2. Tim. 2.

Coloss. 1.

Chrys. hom.

28. ep. ad Hebr.
Bern. ser. 21.
in Cant.

Unusquisque ergo post Christum suam perferat crucem, & eaque onustus Christi vestigia prosequatur, ut ejus sit discipulus, Christi magister. Magister vestigia? Bernardus: Quam pauci post te, o bone Jesu, ire volunt, cum tamen ad te pervenire nemo sit, qui nolit? Cupiunt te consequi, sed non sequi.

Matth. 16.

Aug. hom. 47.
ibid. versis.

Omnes, omnes, nemine prorsus excepto, Christum ita sequi debent. *Si quis vult venire, &c.* Augustinus: Si ve, vir, sive mulier, sive is, qui praest, sive is, qui alteri parat, & servari vult, hanc ingrediatur viam: non enim admonitionem hanc virgines audire debent, & maritatae non debent, aut Monachi debent, & conjugati non debent, & laici non debent, sed universa Ecclesia audire debet: *Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me.*

Ambr. serm.

20. in Psal.
118.
Psal. 65.

Nec sanctiores excluduntur: Ambrosius: Sive Ioannes sit ille dilectus, sive sit Petrus, qui claves accepit regni caelorum, oportet, dicat: *Transivimus per ignem, & aquam.*

Gen. 28.

Salvian. l. 3.
de gubern. Dei.

Viditque (Jacob) in somnis scalam stantem super terram, & cacumen ejus tangens caelum. Quid? Dormiendo itur in caelum? Salvianus de Martyribus pulchre: Qui, inquit, ad caelestis regni januam gradibus poenarum suarum ascendentes, scalam sibi quodammodo ex equuleis, carastisque fecerunt. Quasi dicat: Non per somnum, sed per vigilias, passiones, & cruces conscenderunt in caelum. Unde evigilans ille de somno ait: *Quam terribilis est locus iste! Sed cur terribilis? Hic domus Dei est, & porta*

A caeli (quae nimirum angusta est. (Et quemadmodum ait Tertullianus, Deus thesaurum suo providet, nec sinit obrepere indignos. Per scalam ergo poenarum, & per angustias abdita penetranda caelorum.

Terz. lib. de poen.

Felix latro, qui per crucis scalam conscendens, angustam caeli portam ingressus, caelestes sibi thesauros est suffuratus. Qui in cruce est, jam pedem extendat solum, & in caelo est. Chrysostomus: Qui in cruce est, nō vim facit: nihil medium est, & crux, & statim Paradisus.

Chrys. hom. de divite.

Egregie D. Ambrosius: Utique latro die obstrans, & naufragus aliter ad patriam redire non poterat, nisi fuerit arbori religatus. Sanè naufragari non potest, qui in hoc tempestuoso mari tribulationum cruci fuerit religatus.

Amb. ser. 55.

Amplectere ergo, Frater Christi Crucem. *Subjice humerum tuum, & porta illam.*

Eccel. 9.

Monachus ille scire cupiens, quam rem magis Christo placere posset, quidve illi gratissimum esset, Mihi, inquit illi Christus apparens, gratissimum erit, si in hac perferenda Cruce me adjuves.

Devotissimus Drego lib de Passione: Circuire possum, Domine, caelum, & terram, & aridam, & mare, & nunquam te inveniam, nisi tantum in Cruce: ibi dormis, ibi pascis, ibi cubas in meridie.

Drego.

Ferculum fecit sibi Rex Salomon. Pagninus: Thalamum sponiarum fecit sibi Rex Salomon, reclinatorium aureum, ascensum purpureum, media charitate constravit. Augustinus: Ascendat Sponsus noster thalami sui lignum: ascendat Sponsus noster thalami sui lectum.

Cant. 3.

Pagnin.

Aug. de symb. l. 2.

Lectulus noster floridus. In hoc anima cum suo sponso conquiescat.

Cant. 1.

Mihi autem absit gloriari, nisi in Cruce Domini nostri Jesu Christi. Pulchre Augustinus: Poterat Apostolus gloriari in sapientia Christi: & verum diceret: poterat in majestate, poterat in potestate; & verum diceret: sed dixit, in Cruce. Ubi mundi Philosophus erubuit, ibi Apostolus thesaurum reperit, ut qui gloriatur, in Domino gloriatur. Quo Domino? Christo crucifixo. Ubi humilitas, ibi majestas, ubi infirmitas, ibi potestas, ubi mors, ibi vitae vis ad illam venire, noli ista contemne-

Gal. 6.

Aug. ser. 20.

de verb. Apost.

re, noli erubescere. Idem in fronte, tanquam in sede pudoris, signum Crucis accepisti. Hactenus Augustinus.

Bern. serm. 43. in Cant. Bernardus: Hæc mea sublimior Philosophia: Scire Iesum & hunc crucifixum. Dilectus meus mihi, inter ubera mea, commorabitur.

Cant. 4. Boda ibid. Felix anima, quæ semper Christi Crucem meditantur, quæ non gloriatur, nisi in Cruce, quæ Crucem non erubescit. Genus tua sicut fragmen malipunici. Aptè sanè. Malum punicum, inquit Venerabilis, quia rosei coloris est, passionis Domini mysterium innuit. Quia ergo sancta Ecclesia non erubescit Crucem Christi, sed gaudet in contumeliis, & passionibus pro illo, Crucisque vexillum gestare solet in facie; merito genus instar mali punici habere dicitur.

In officio S. Agnetis. Et sanguis ejus ornavit genas meas. O utinam & tuas ornet!

CRUCIFIXIO.

PUNCTUM XXVII.

Et postquam venerunt in locum, qui vocatur Calvaria, ibi crucifixerunt eum. Luc. 23.

Cant. 4. Psal. 19. EN jam demum ventum est ad summum, non tam montis verticem, quam votorum. En per ventum ad montem myrrha, ad collem thuris, ut in odorem suavitatis magnum illud holocaustum pingue fiat.

Nudatur Jesus, affigitur Cruci, sustollitur, & ad mundi prospectum in Calvaria colle, hoc est in medio mundi totius, ac puncto committitur linea felicitatis humanæ, inseriturque in ipso terrarum corde cor cæli.

In cruce mundus compendio recreatus. Hic Creator mundum compendio recreat; quem diu creaverat.

Cypr. in Symb. Apost. Hic novo salutis genere, ut mundus vivat (plorat Cyprianus) totius mundi vita suspenditur!

A Erigitur patibulum grande, & Angelis, Quare in cruce & hominibus futurum spectaculum, in cæm sublatus quod sustollatur humani generis salus, ut Dominus, ut non omnis civitatis moribus, sed per gentes se omnes possit diffundere. Attollitur moreretur, sublimis, ut ad universa sciant omnes eam salutem pertinere, tum alta, tum humilia, quod & hæc ascendant ad illa, & illa istis æquantur.

B Ita pulchrè Lactantius lib. 4. de vera religione: Illa quoque præcipua fait causa, cur Deus Crucem maluerit, quod illa exaltari eum fuit necesse, & omnibus gentibus passionem Dei noscerc. Nam quoniam is, qui patibulo suspenditur, & conspicuus est omnibus, & cæteris altior, crux potius electa est, quæ significaret illum tam conspicuum, tamque sublime futurum, ut ad eum cognoscendum, pariter & colendum, cunctæ nationes ex omni Orbe concurrerent. Extendit ergo, Christus in passione manus, Orbemque dimensus cruce orbem, est: ut jam tunc ostenderet, ab ortu Solis, usque ad occasum magnum populum ex omnibus linguis, & Tribus congregatum, sub alas suas esse venturum, signumque illud maximum, atque sublime suis frontibus suscepturum.

C Sic & Athanasius libro de Incarnatione Verbi: In sola cruce mors extensis, porrectisque manibus toleratur: ideo quoque par erat, ut Dominus hoc modo mortem sustineret, manusque ejus extenderentur; ut hac quidem vererem populum, illa verò Gentiles extraheret, & ambos in se conjungeret, id enim ipse dixit, indicans, qua morte omnes redempturus esset: Cum exaltatus fuero à terra, omnes ad me traham. *Ioan. 12.*

D Et certè unde omnes non trahantur, aut quod homines à Christo in Crucem exaltato diffugiant? Sua nos ille brachiorum expansione aded complectitur, ut fugere jam minimè valeamus: Quod ibi (inquit Regius Vates) à Spiritu tuo, aut quod à facie tua fugiam? Si ascendero in calum) hoc est Crucis sublimitatem, sicque interpretatur Nyssenus, tu illic es, si ascendero in infernum, (hoc est, profundum) ades, de Resurr. Si sumptero pennas meas diluculo, id est, ad ortum Solis, (hæc est latitudo) Si habita-